

Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën, Begroting en Justitie

Schriftelijke procedure begrotingsopmaak 2024

**Bevoegdheden Justitie en Handhaving van minister Zuhail Demir, Vlaams
minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme**

Versie : donderdag 9 november 2023

Antwoord van Zuhail Demir

Vlaams Minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme

Inhoud

Vragen van de Groen-fractie 2

Vragen van de Groen-fractie

Algemeen

1. Kan de minister uitleggen waarom er een verschil in VAK en VEK is voor het gehele domein justitie? (p. 7)

De bedragen in VAK vertegenwoordigen de engagementen die in de loop van een begrotingsjaar kunnen aangegaan worden. De bedragen in VEK zijn de tegenwaarde van de uitvoering van de aangegane engagementen, zowel deze die in de loop van een begrotingsjaar zijn aangegaan als deze die in voorgaande begrotingsjaren werden aangegaan en nog verder doorlopen.

In de mate dat dus engagementen worden aangegaan, maar deze (geheel of gedeeltelijk) in een ander begrotingsjaar worden uitgevoerd (bv een bestelling die wordt geplaatst, maar in een volgend jaar wordt uitgevoerd of een subsidie met een looptijd van meerdere jaren), ontstaat er een verschil tussen het voor dat jaar vereiste VAK en VEK.

In de begroting 2023 werden voor 12,2 miljoen eenmalige kredieten voorzien, in de begroting 2024 is dat bedrag verminderd naar 5 miljoen euro. Dit weerspiegelt zich in een daling van het VAK. Een belangrijk deel van het VEK-effect van deze 12,2 miljoen valt evenwel in 2024, vandaar dat het voor 2024 voorziene VEK hoger ligt dan het VAK. Dit is bv zichtbaar bij begrotingsartikel SLO-1SDE2JF-WT waar in 2023 een eenmalig VAK was voorzien van 1,5 miljoen euro. Aangezien dit bedrag wordt aangewend voor IT-investeringen in de loop van 2024 is voor 2024 een VEK vereist van 1,5 miljoen euro. Als gevolg daarvan zal het VEK met 1,5 miljoen euro afwijken van het VAK.

Opgroeien

2. Hoeveel middelen worden er dit jaar geïnvesteerd en extra geïnvesteerd in het uitbreiden van plaatsen in de gemeenschapsinstellingen? (p. 11)
3. Hoeveel plaatsen zullen er worden bij gecreëerd in de gemeenschapsinstellingen? (p. 11)
4. Hoe zal de minister naast het plaatsgebrek, ook het personeelstekort in de gemeenschapsinstellingen aanpakken? (p. 11)

Misschien allereerst vermelden dat u de gemeenschapsinstellingen niet mag verwarren met de jeugdinstanties. In de gemeenschapsinstellingen zijn er immers geen tekorten. Het historisch hoge aantal weigeringen (256 in 2019) werd reeds in 2020 aangepakt door de invoering van het kortverblijf. Sindsdien zijn de weigeringen herleid tot nihil. Naast het kortverblijf werd er ook geïnvesteerd in extra-capaciteit, en werd de instroom in de gemeenschapsinstellingen voorbehouden voor jeugddelinquenten (met de uitzondering van time-out), waardoor we een systematische stijging zien van het aantal opnames m.b.t. jeugddelicten. Zo steeg in 2022 het aantal jongeren die instroomden in kortverblijf met 40% naar 299 jongeren en steeg ook het aantal reguliere opnames voor jeugddelicten naar 1035. Als we dit afzetten ten aanzien van vorige jaren, dan zien we volgend beeld: 790 in 2020, 741 in 2019 en 732 in 2018. We zien dus een stijging van meer dan 300 opnames ten opzichte van 2018 (+ 41%), wat ook aantoont dat de weigeringen herleid zijn tot nihil. Deze tendens zet zich natuurlijk ook door in 2023.

Met het besluit van de Vlaamse Regering van 16 september 2022 tot uitvoering van het decreet van 15 februari 2019 betreffende het jeugddelinquentierecht, wat betreft de organisatie, samenstelling en werking van de afdelingen gesloten oriëntatie, gesloten begeleiding en gesloten begeleiding van maximaal twee, vijf of zeven jaar in de gemeenschapsinstellingen gaven we gevolg aan fase 2 van het decreet jeugddelinquentierecht.

Voor het budget dat gaat naar de gemeenschapsinstelling moet ik verwijzen naar de BBT, luik begrotingstoelichting van mijn collega-minister van Welzijn. (cf. opgenomen in BBT: *'Wat de middelen voor het beleid rond jeugddelinquentie betreft, verwijs ik naar de beleids- en begrotingstoelichting van mijn collega-minister Crevits met wie ik deze bevoegdheid deel.'*).

Meer algemeen naar aantal plaatsen betekent fase 2 het verder optrekken van de capaciteit van De Grubbe te Everberg vanaf 1 maart 2023. We hebben begin deze regeerperiode al de stap gezet van 40 naar 45 plaatsen en momenteel bedraagt de capaciteit van Everberg 51 plaatsen. De verdere uitbouw naar 80 plaatsen loopt, concreet betekent dit de gefaseerde uitbreiding met nog 3 leefgroepen. Hier worden systematisch inspanningen geleverd, door mijn collega minister van Welzijn, die hiervoor bevoegd is, om voldoende personeel aan te werven om extra leefgroepen te openen.

Justitie en handhaving

5. Hoeveel middelen gaan er dit jaar naar het Vlaams Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag en hoeveel middelen gingen er vorig jaar al naartoe bij de opstart van het Meldpunt? (p. 20)

Het Agentschap Justitie en Handhaving zal tegen eind 2023 338 keuro besteed hebben aan het Vlaams Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag, dat startte op 25 september 2023. Het betreft personeelsmiddelen voor 13,5 voltijdse medewerkers.

Voor de verdere doorstart in 2024 wordt 1.255 keuro voorzien: 1.045 keuro personele middelen en 210k euro werkingsmiddelen. Daarnaast wordt er ook nog voorzien in de ontwikkeling van een permanent dossierbeheersysteem, maar daarvoor moeten de kosten nog in kaart gebracht worden.

6. Hoeveel wordt er in totaal besteed aan het Meldpunt dit jaar vanuit de Vlaamse regering en wat is de verdeling van de budgetten tussen het Agentschap Justitie en het VMRI? (p. 20)

In 2024 wordt 1.489 keuro aan bijkomend budget geïnvesteerd in het Vlaamse Meldpunt. Het Agentschap Justitie en Handhaving voorziet daarbij 1.255 keuro (personele middelen voor 13,5 voltijdse medewerkers en werkingsmiddelen). Daarnaast wordt er ook nog voorzien in de ontwikkeling van een permanent dossierbeheersysteem, maar daarvoor moeten de kosten nog in kaart gebracht worden.

Het VMRI heeft een budget van 234 keuro ter beschikking (personele middelen voor 2 voltijdse medewerkers en werkingsmiddelen).

7. Hoeveel personeel is vandaag te werk in kader van het Meldpunt en zal de minister dit jaar nog extra personeel aanwerven? (p. 20)

Er werken vandaag 13,5 voltijdse personeelsleden bij het meldpunt. Het VMRI zal daar in 2024 nog 2 bijkomende VTE aan toevoegen. Er wordt geen bijkomend personeel voorzien.

8. Op welke termijn zal de minister het decreetaal kader voorbereiden dat nodig is om de onafhankelijkheid etc. te garanderen? Wanneer zal dit decreet aan het parlement worden voorgelegd? (p. 20)

Ik verwacht het decreet in december te kunnen voorleggen aan de regering voor een eerste principiële goedkeuring waarna het voorgeschreven legistische traject zal worden vervolgd.

9. Hoeveel middelen zullen er naar de aparte unit in gevangenissen gaan om delinquenten te begeleiden? Zullen deze middelen structureel worden ingebed? (p. 23)

De unit wordt uitgetest in één gevangenis, Dendermonde-hulp. Er wordt 500.000 euro voorzien voor twee jaar met mogelijkheid tot verlenging na evaluatie.

10. De functie "organisatieondersteuning" voor gedetineerden bij de CAW's werd gesubsidieerd vanuit justitie. Dit zal nu ingebed worden in het agentschap. Om hoeveel middelen gaat het hier dan en waaraan zullen deze middelen dan besteed worden exact? (p. 22)

Indien de subsidies aan de CAW's ongewijzigd zouden verdergezet worden, dan zouden zij in 2024 een subsidie van 1.508 keuro ontvangen waarmee dan 17,5 VTE zouden gesubsidieerd worden.

Vanaf 1 juli 2024 wordt deze functie ingebed in het Agentschap, waarvoor 17,5 VTE zullen aangeworven worden.

De bestaande subsidie wordt stopgezet vanaf 1 juli 2024 en het daarvoor voorziene budget wordt, voor de helft in 2024 en voor de helft in 2025, overgeheveld naar het loon- en werkingskrediet van het Agentschap en zal gebruikt worden voor de betaling van de loon- en de werkingskosten van deze personeelsleden.

Door de inbedding bij het agentschap creëren we een besparing van ongeveer 300keuro die zal worden ingezet voor het aanwerven van 5 organisatieondersteuners die nodig zullen zijn voor de nieuwe gevangenissen en detentiehuisen die er vanuit federaal bijkomen.